

شیوه‌های برتر در عکس برداری از سینه

● شیوه‌ی بافت برداری به وسیله‌ی سوزن نازک، یکی از تازه‌ترین فنونی است که رفع ناهنجاری‌های سینه را برای پزشکان و بیماران آسان‌تر می‌سازد.

رشد غیرعادی و بدخیم یاخته‌های سینه را سرطان سینه گویند. سرطان سینه به گره‌های لنفی، ریه‌ها، استخوان و حتا استخوان جمجمه و کبد گسترش می‌یابد. ابتلای مردها به این بیماری بسیار نادر است. بیماری یاد شده، به ندرت پیش از ۳۰ سالگی دیده می‌شود. علت آن هنوز به درستی معلوم نیست، ولی بیشترتر زمینه‌ی ارثی دارد.
در آغاز نشانه‌ای دیده نمی‌شود نشانه‌های اصلی آن عبارتند از: وجود غده، برآمدگی و تورم در عضو مربوط - ناراحتی نه درد - در محل به خصوص، تورفتگی نوک سینه، بزرگی شدن گره‌های زیر بازو، خونریزی از نوک سینه، بد شکل شدن این عضو، چین و چروک و ایجاد گودی در پوست سینه و...
زناتی که بچه‌دار نشده‌اند، افراد چاق و مصرف کنندگان مشروبات الکلی بیش از دیگران در معرض ابتلا به این بیماری هستند. راه پیشگیری، معاینه‌ی شخصی و توسط پزشک، ترک الکل، کاستن از وزن اضافی و عکس برداری از سینه (ماموگرافی) است. تشخیص به موقع باعث درمان آن می‌شود.

● راه پیشگیری از ابتلا به سرطان سینه، معاینه‌ی شخصی و پزشکی، ترک الکل، کاستن از وزن اضافی و عکس برداری از سینه است.

سال پیش زن ۲۱ ساله‌ای به نام دایانا واشبرن اهل شهر گرینویچ (ایالت کانیکات) هنگام معاینه‌ی پستان خود متوجه برآمدگی شد. او فوراً به پزشک متخصص زنان مراجعه کرد و شنید: «مشکل تو زیاد هم بی‌خطر نیست!» یکی از پزشکان مرکز پزشکی دانشگاه نیویورک، سوزن نازکی را در این برآمدگی فرو برد و چند یاخته بیرون آورد و روی لام شیشه‌ای آزمایشگاه گذاشت. واشبرن می‌گوید: «هر چند به نظر می‌رسید که چنین عملی دردناک باشد، ولی حتا هوشبری هم لازم نبود.» او ده دقیقه بعد از نتیجه باخبر شد، توده خوش‌خیم بود. او افزود: «خوبی این روش در آن است که کار به سرعت صورت می‌گیرد و دریافت خبر، آن‌هم در کوتاه‌ترین مدت، مایه‌ی آسایش خاطر است.»

شیوه‌ی بافت برداری به وسیله‌ی سوزن نازک یکی از تازه‌ترین فنونی است که رفع ناهنجاری‌های سینه را برای پزشکان و بیماران آسان‌تر می‌سازد. دکتر لارنس دیلیو بااست، رییس مرکز تصویر برداری از سینه وابسته به مرکز سرطان‌شناسی یوسی.ال.ا^۱ (دانشگاه

کالیفرنیا در لوس آنجلس) می‌گوید: «از بیست و پنج سال قبل، پیشرفت‌های چشم‌گیری در شناسایی و تشخیص سرطان پستان به عمل آمده است.»

در زیر، جدیدترین پیشرفت‌های مهم و نیز گام‌های اساسی را که احتمالاً باید در آینده نزدیک برای رویارویی با این مرض هولناک برداشته شود، یادآوری می‌کنیم.

پستان نگاری (پرتونگاری یا عکس برداری از سینه)^۲ شیوه‌ی برتر
بابت می‌گویند: «هرگز کسی از سرطان سینه نمی‌میرد، بلکه این نوع سرطان، زمانی کشنده است که به بافت‌های موجود در کبد، ریه‌ها، مغز و استخوان‌های بدن سرایت کند.» به نظر این پزشک، هیچ راه قطعی، سودمندتر از پستان نگاری (عکس برداری از این عضو) برای تشخیص غده در مراحل اولیه‌ی تشکیل آن وجود ندارد.

آن دسته از سرطان‌هایی که مدت کوتاهی از پیدایش‌شان گذشته باشد، در بسیاری موارد درمان پذیرند و عکس‌هایی که امروزه از این عضو بدن گرفته می‌شود، کپه‌های^۳ مشکوک

یاخته‌های ریز را، که قطرشان به دو میلی‌متر می‌رسد، آشکار می‌کنند.

در مداوای چنین سرطان‌هایی، هدف حفظ و نگهداری سینه‌هاست. به نحوی که تنها خود ضایعه سرطانی، به کمک عمل جراحی، برداشته می‌شود. این طریقه را توده‌برداری^۴ نامند که معمولاً با پرتودرمانی^۵ همراه است. در این روش، به ندرت پستان‌برداری^۶ صورت می‌گیرد. گفتنی‌ست که طی چنین عمل جراحی، تمام پستان برداشته می‌شود.

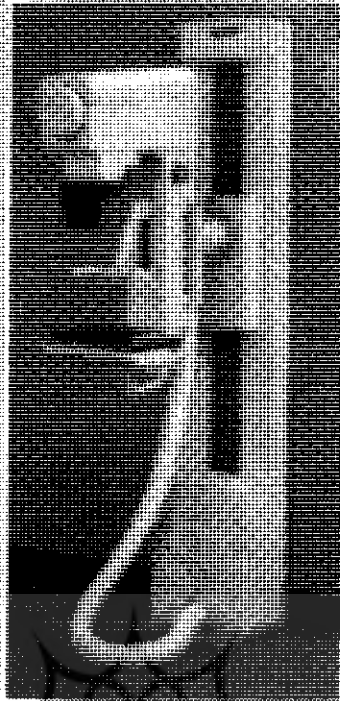
در سالیان اخیر، کیفیت تصاویری که از پستان‌ها برداشته می‌شود، پیشرفت چشمگیری داشته است. دکتر دی. دیوید درشاو، رئیس گروه تصویر برداری از سینه، وابسته به بخش پرتوشناسی^۷ در مرکز سرطان‌شناسی نیویورک می‌گوید: «ما معتقدیم که بشر در حال حاضر دچار انواع سرطان‌های سینه‌ای شده است که ممکن بود قبلاً آن‌ها را ندیده گرفته باشد.»

مجلس نمایندگان آمریکا در سال ۱۹۹۲ برای تأمین هر نوع وسایل و تجهیزات، پستان‌نگاری را به اف. دی. ا. سازمان نظارت بر مواد غذایی و دارویی آمریکا^۸ واگذار کرد و در نتیجه افزون بر ۱۰/۰۰۰ وسیله تهیه شد. هم‌اکنون این ابزارها باید سه سال یک مرتبه دوباره بازبینی شوند و پرتوشناسان^۹ و فن‌ورزان^{۱۰} پستان‌نگاری باید به آموزش پیاپی بپردازند.

بسیاری از تجهیزات مربوط به عکس‌برداری از سینه، خدمات خود را بهبود بخشیده‌اند و در عوض شماری از آن‌هایی که کیفیت پایینی داشتند، از رده خارج شده‌اند. درشاو می‌گوید: «آن گونه تصاویر نامطلوب پستان که حدود پنج سال زنان را به وحشت می‌انداخت، دیگر برداشته نمی‌شوند.»

در حال حاضر نگرانی پزشکان این است که قرار دادن پستان در معرض پرتوی مجهول ایکس موجب بروز همان سرطانی می‌شود که پرتونگاری از پستان در پی کشف آن است. به نظر باامت «دلیل عمده‌ای که زنان از پستان‌نگاری دوری می‌گزینند، ترس‌ست که از اشعه دارند.»

درشاو می‌گوید: «تازگی به بیمار ۶۰

● به جای این که از یافتن برآمدگی هراسان شوید، بکوشید هرچه سریع‌تر آن را تشخیص دهید.

● تمام کسانی که در سنین میانسالی هستند باید هر دو سال یکبار آزمایش تصویری بدهند.

ساله‌ای برخورد کردم که می‌گفت به همین علت زیر بار پرتونگاری از این دست نرفته است. اما ناگفته نماند که تماس با اشعه^{۱۱} تا چند سال در شخص مصنوعیت ایجاد می‌کند. درشاو یادآوری می‌کند که: «این میزان به یک دهم از آن چه که ۲۰ سال پیش معمول بود، کاهش یافته است.»

با وجود این، وی می‌گوید که پستان‌نگاری عادی به زنانی همانند نایانا واشیرن که سن‌شان کمتر از ۲۰ سال است، توصیه

نمی‌شود. سرطان سینه در زنان جوان به ندرت بروز می‌کند و بافت سینه‌ی این گروه سنی به متراکم‌تر شدن تمایل دارد و در نتیجه کارایی تصاویر مربوط را محدود می‌سازد.

زنانی که ۲۰ تا ۵۰ ساله‌اند، چه باید بکنند؟ مؤسسه‌ی ملی سرطان^{۱۲}، پستان‌نگاری را مورد تأیید قرار داده و تأکید می‌کند تمام کسانی که در سنین میانسالی هستند باید هر دو سال یکبار آزمایش تصویری بدهند.

انجمن سرطان آمریکا^{۱۳} و سایر مؤسسه‌ها یا فراتر نهاده و در شرایط کنونی به زنانی که در این مقطع سنی و نیز بالاتر از ۵۰ سال هستند، عکس‌برداری سالیانه از سینه را به شدت توصیه می‌کنند.

تشخیص رقمی^{۱۴}

گام بعدی در پستان‌نگاری، نوید بخش پیشرفت در این فرایند است. به جای این‌که تصویر بر فیلم ظاهر شود، تصاویر رقمی روی صفحه یا نوار رایانه‌ای ذخیره می‌شود. دکتر کارولین کیم - اسمیت پزشک و دستیار پرتوشناسی (رادیولوژی) در دانشکده‌ی یو.سی.ا.بی. می‌گوید: «در این صورت می‌توان کاری را انجام داد که از طریق پستان‌نگاری معمولی امکان‌ناپذیرست. به این ترتیب از تصویر به منظور افزایش قدرت سنجش استفاده می‌شود.» او در ادامه‌ی سخنانش می‌افزاید: «این عمل سبب می‌شود آنچه را که در بافت متراکم، نهان است بهتر ببینیم.»

تصاویر رقمی مربوط به پستان‌نگاری را می‌شود توسط خطوط تلفنی انتقال داده و رایزنی از راه دور را میسر ساخت. امید بخش‌تر آن‌که چنین تصاویری از پستان، مناسب تشخیص به کمک رایانه است. در پژوهش‌هایی که در چندین مرکز پزشکی صورت گرفته و راهکارهای مؤسسه‌ی سی‌ای‌ا که برای اعمال نظارت دقیق‌تر به کار رفته، باعث شده است که یافتن نقاط مشکوک - که در عکس‌های پرتوشناس^{۱۵} از دید پنهان می‌ماند - آسان شود. به تازگی چندین آزمایش برای جلب موافقت سازمان نظارت بر مواد غذایی و دارویی آمریکا مبنی بر بهره‌برداری از دستگاه‌های رقمی پستان‌نگاری انجام یافته است. اگر این

آزمایش‌ها موفقیت‌آمیز باشند، ممکن است پستان‌نگاری رقی در عرض پنج سال آینده به‌طور وسیعی کاربرد داشته باشد.
امواج فراصوتی^{۱۶}

تقریباً در هر ۱۰۰ تصویر سینه‌ی زنان، ۱۱ برآمدگی مشکوک دیده می‌شود. گام بعدی این است که سینه به وسیله‌ی فراصوت یا امواج فراصوتی معاینه شود و به این ترتیب تصویری از درون سینه فراهم شود. به کمک این روش معلوم می‌شود که برآمدگی، نگران‌کننده است یا این‌که طبق معمول کیست^{۱۷} یا توده‌ی دیگر خوش‌خیمی است.

دکتر یرشاو می‌گوید: «امواج فراصوتی بیم از سرطان را در زن‌هایی که توده‌ای در سینه دارند، برطرف می‌سازد و از همین رو غالباً نمونه برداری یا هر گونه پیگیری پزشکی را غیر ضروری می‌کند.»

همچنین در سایه‌ی پیشرفت‌های فنی جدید، از امواج فراصوتی، به طرق دیگر نیز می‌توان سود جست. او ادامه می‌دهد: «اکنون امواج فراصوتی دریا‌هی توده‌ی توپرهم ما را مطمئن می‌سازند که خوش‌خیم بودن آن را نشان می‌دهند و دیگر این‌که نیاز به نمونه‌برداری را کاهش می‌دهند.»

تصویرنگاری به کمک تشدید میدان مغناطیسی (ام - آر - ای)^{۱۸}

با استفاده از دستگاه ام آر ای می‌توان از همه‌ی قسمت‌های بدن، تصاویر مقطعی برداشت. وسیله‌ی مزبور از لحاظ یافتن سرطان سینه، تصویربرداری بسیار حساس است و عملکردش از جهت تعیین گسترش میزان سرطان سینه به مراتب فزون‌تر از پستان‌نگاری و فراصوت است. به علاوه درشاو یادآوری می‌کند که: «عمل پیوند پستان در پرتونگاری مرسوم از سینه، اختلال ایجاد می‌کند. فعلاً ام آر ای بهترین وسیله برای معاینه‌ی زنانی است که پیوند پستانشان به‌وسیله‌ی ماده‌ی ژل سیلیکون^{۱۹} صورت می‌گیرد.»

با وجود آن‌که بیشتر مراکز پزشکی دارای دستگاه‌های ام آر ای هستند، ولی تقریباً شمار اندکی از آنان از این فن‌آوری برای شناسایی اقسام سرطان‌های سینه بهره می‌جویند.

نمونه‌برداری به کمک سوزن یک دهی پیش، نمونه برداری^{۲۰} به یاری عمل جراحی تنها روش معاینه‌ی بافت سینه

برای تعیین نابهنجاری شمرده می‌شود. امروزه بسیاری از زنان از این شیوه دوری می‌جویند. تکه‌برداری با سوزن از نظر جسمی ضایعه‌ی اندکی دارد و اثر زخم حاصل بر سینه هیچ یا کم است و هزینه‌ی درمانی این روش بسیار محدودتر از بافت‌برداری از راه عمل جراحی است و همان‌گونه که دایانا واشبرن می‌گوید، به این طریق نمونه‌ها را سریع‌تر می‌توان ارزیابی کرد.

برای نمونه برداری دو شیوه وجود دارد: یکی نمونه‌برداری با استفاده از سوزن ظریف یا اف ان^{۲۱} است در این شیوه، هوشبری ضرورت ندارد و نتیجه به سرعت حاصل می‌شود، به طوری که گاه در عرض ۱۵ دقیقه به نتیجه‌های لازم می‌توان دست یافت. این طریق به‌ایجاب می‌کند که آسیب‌شناس آموزش دیده در دسترس باشد تا یاخته‌های از بین‌رفته را بسنجد و چون بر اثر این راهکار، چند یاخته معدوم می‌شوند، بنابراین ممکن است نتیجه‌ی حاصل شده، مبهم باشد. بر پایه‌ی همین دلایل است که بااست استفاده از یو. سی. ال. ا. را برای جلوگیری از ضایعات بیشتر و ملموس‌تر، بر سبک درمانی اف ان ترجیح می‌دهد.

طریقه‌ی دیگر بافت برداری که توسط سوزن مخصوص انجام می‌شود، نیاز به بی‌حسی موضعی دارد و زمان به کارگیری حدود یک ساعت است. برای دستیابی به این هدف از تیانچه‌ی فنی استفاده می‌شود تا سوزن در سینه جای گیرد. پزشکان با بهره‌جویی از پستان‌نگاری یا امواج فراصوتی، سوزن را در جای مورد نظر فرومی‌کنند. این قسم نمونه‌برداری، موجب برداشتن مقدار زیادی بافت می‌شود و نتایج در عرض دو یا سه ساعت به دست می‌آید.

با وجود این همه پیشرفت‌های فن‌آوری، آیا هنوز خودآزمایی (معاینه‌ی شخصی) در این میان نقشی دارد؟ بنابر پژوهش‌های دامنه‌داری که صورت گرفته، مشخص شده که این راهکار، خطر مرگ‌ومیر بر اثر سرطان سینه را در میان گروه زیاد از زنان کاهش داده است.

با این همه بسیاری از کارشناسان هنوز زنان را به انجام این عمل تشویق می‌کنند، به باور درشاو: «همه‌ی ما می‌دانیم در بسیاری از موارد زنان در مرحله‌ی اولیه‌ی بیماری متوجه سرطان‌های جزئی و درمان‌پذیر شده‌اند.»

یکی از این زنان لوری کندی، ۲۹ ساله اهل

ایالت نیوجرسی و نماینده‌ی فروش یکی از شرکت‌هاست. در خویشاوندان نزدیکش (مانند مادر، مادر بزرگ و خواهر) سرطان پستان سابقه نداشته است و احتمال کمی وجود داشت که به این بیماری گرفتار شود. با این حال پنج سال پیش به وجود برآمدگی در بدنش پی‌برد.

وی می‌گوید: «با آن‌که فکر می‌کردم شاید موضوع مهمی نباشد ولی آن را سرسری نگرفتم و به درمانش اقدام کردم سرانجام معلوم شد که این برآمدگی سرطانی است چون به موقع اقدام کردم، درمان با موفقیت انجام شد.» او توصیه‌اش این است: «به جای این‌که از یافتن برآمدگی هراسان شوید، بکوشید هرچه سریع‌تر آن را تشخیص دهید.»

پانویس‌ها:

1. U.C.L.A. = University of California at Los Angeles
2. mammography.
3. tumor
4. lumpectomy
5. radiation therapy
6. mastectomy
7. radiology
8. F.D.A. = Food and Drug Administration (U.S.A)
9. radiologists
10. technicians
11. X ray
12. National Cancer Institute
13. American Cancer Society
14. digital diagnosis
15. radiologist
16. ultrasound waves
17. cyst
18. MRI = Magnetic Resonance Imaging
19. silicone
20. biopsy
21. FNA = fine needle aspiration biopsy

ژل سیلیکون، مطلوب‌ترین ماده برای پیوند است، این ژل ماده‌ی لاستیکی سیلیکون پر شده با ژل سیلیکون را شامل می‌شود.

بخارا

مجله فرهنگی و هنری
مدیر و سردبیر: علی دهباشی

بخارا مجله‌ای است فرهنگی و هنری که در آن مقالات و نقدها و خبرهای مربوط به ادبیات و هنر ایران و جهان منتشر می‌شود.

شماره دوم مجله فرهنگی و هنری بخارا با مقالاتی از نویسندگان، مترجمان و استادان برجسته فرهنگ، ادب و هنر ایران منتشر شد. آثاری از:

عبدالحسین زرین کوب - محمدامین ریاحی - محمدرضا شفیعی کدکنی - عزت‌الله فولادوند - محمدجعفر یاحقی - ایرج افشار - مهدی غبرایی - نصرت کریمی - شرف‌الدین خراسانی - خسرو ناقد - علی محمد حق شناس - فریدون مشیری - محمدرضا احمدی - علی بهزادی - انور خامه‌ای - سیروس پرهام - پرویز اتابکی - ناصر نیرمحمدی - منوچهر ستوده - مینو مشیری - احمد پوری - شارلوت گریگوریان - جمشید ارجمند - هما ناطق - جلال خسروشاهی - سیدفرید قاسمی - نوذر پرنگ - مسعود رضوی - نهال نفیسی - مرتضی زربخت - ویدا فرهودی - مهری شاه‌حسینی - فرخ تمیمی - سعید حمیدیان - عبدالحسین فرزاد - یونۀ ندائی - مریم زندی و ایرج هاشمی‌زاده.

شرایط اشتراک:

بهای اشتراک سالانه مجله بخارا در داخل کشور برای شش شماره با احتساب هزینه پست دوازده هزار تومان است. متقاضیان می‌توانند وجه اشتراک را به حساب جاری ۳۵۲۳ بانک صادرات شعبه ۷۷۴ اوایل خیابان میرزای شیرازی به نام علی دهباشی واریز کنند و اصل برگه را با ذکر نشانی دقیق (با قید کد پستی) به نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۶۶-۱۵۶۵۵ ارسال کنند.

تلفن و فاکس: ۸۷۰۷۱۳۲

نام و نام خانوادگی:

نشانی:

.....

.....

کد پستی: تلفن: